

QUAESTIO QUINTA

DE BENEFICENTIA BEATAE VIRGINIS ERGA HOMINES

ARTICULUS I

*Utrum beata Virgo sit benefica erga omnes
homines aequaliter?*

Respondetur 1º : beata Virgo est benefica erga omnes homines universim sumptos.

Probatur, primo, ex ratione : quemadmodum Deus habet summam beneficentiam erga creaturem, specialiter erga rationales, quales sunt homines, adeo ut ipsa ejus natura dicatur esse bonitas : ita etiam beatissima Virgo, ad imitationem Dei, beneficentissima est post Deum erga nos, utpote quae tanta nobis beneficia praestitit, ut sit post Christum summa benefactrix. Nullum enim majus beneficium est quam salus et redemptio nostra. Ipsa autem consensu suo de coelo attulit et peperit Christum, qui vera salus et redemptio nostra est. Adeoque nemo hominum est, qui non in specie et singularis debitor sit beatae Virginis, cum saltem redemptionem suam ab Adae peccato ipsi debeat. Et sic de beata Virgine dici potest : « *Nec est qui se abscondat a calore ejus* (PSALM. XVIII, 7). »

Probatur, secundo, ex S. BERNARDO (*In Apoc.*) dicente, post alios Patres : « Maria omnibus omnia facta est ; sapientibus et insipientibus copiosissima charitate debitricem se fecit ; omnibus misericordiae sinum aperit, ut de plenitudine ejus

accipiant universi. » Et alibi (*Serm. de Nativ. B. Virg.*) : « Totis medullis cordium, totis praecordiorum affectibus et votis omnibus Mariam hanc veneremur : quia haec est voluntas ejus, qui totum nos habere voluit per Mariam. »

Respondet 2º : causa majoris beneficentiae in beata Virginie erga nos est, post Deum, nostra erga beatam Virginem devotio major.

Probatur primo : sicuti Deus omnes vult salvos fieri, et eatenus erga omnes est beneficus, quod pro omnibus praeparaverit media ad salutem sufficientia : ita etiam beata Virgo erga omnes in tantum est benefica, quod haec media omnibus mereatur merito nempe de congruo, sicut Christus eadem meretur merito de condigno. Quia vero Deus ex altissimis consiliis erga quosdam magis est beneficus quam erga alios, cum quibusdam media efficacia praeparet ad salutem, non item aliis : ita etiam beata Virgo, tamquam perfectissime conformis voluntati divinae, illis est magis in effectu benefica quos Deus elegit, quia his media efficacia ad salutem meretur, et ad hanc cum efficacia cooperatur. Ergo causa primaria majoris beneficentiae beatae Virginis erga nos est imprimis Deus. Quia tamen Deus, juxta commune dictum, nos quidem creat sine nobis, non tamen salvare vult sine nobis, ideo salus nostra in executione dependet a nostra cooperatione ; et ideo regulariter causa majoris beneficentiae in beata Virgine erga nos est, post Deum, nostra major erga beatam Virginem devotio : quatenus haec Deum et Virginem movet ad conferenda media efficacia ad salutem.

Probatur, secundo : causa majoris beneficentiae refunditur, post Deum, in maiorem devotionem erga beatam Virginem, quia major devotio speciali titulo sibi Virginem obstringit ; et non tantum illud commune verificat, *Sic tu nos visitas, sicut te colimus*, sed etiam ipsam titulo filiationis specialis obligat, ut qua Mater fidelis vices reddat. — Confirmatur :

magis devoti sunt erga beatam Virginem quibus ipsa Mater est, non solum lege Christi (*Ecce mater tua. JOAN. XIX, 26*), quae generalis est, sed etiam propria electione et devotione, qua ipsa in Matrem eligitur a nobis, et suscipitur. Ergo sibi magis devotis magis est benefica, quia his titulo conjunctionis magis obstringitur.

ARTICULUS II

Utrum beata Virgo sit benefica etiam erga peccatores ?

Respondetur : beatissima Virgo est vere benefica etiam erga peccatores. Ita Ecclesia catholica, quae idcirco beatam Virginem compellat *Refugium peccatorum* (*LITAN. LAURET.*).

Probatur, primo, ex sanctis Patribus, qui eam passim hoc eodem titulo honorant. Sic S. GERMANUS (*Orat. de Zona Deip.*) beatam Virginem nominat : « Refugium peccatorum paratissimum. » Et S. DAMASCENUS (*De Trinit.*) : « Refugium eorum qui lapsi sunt. » Et idem (*In Cant.*) : « Refugium peccatorum maximum. » Et S. ANTONIUS DE PADUA (*Serm. in Dom. 3 Quadrag.*) : « Refugium misericordiae peccatoribus a Deo provisum. » S. AUGUSTINUS (*Serm. 8 de Sanct.*) sic Mariam alloquitur : « Tu es spes unica peccatorum ; per te speramus veniam delictorum ; in te nostrorum est exspectatio praemiorum. » S. BERNARDUS (*Serm. de Aquaed.*) tandem dicit : « Filioli, haec peccatorum scala ; haec mea maxima fiducia est ; haec tota ratio spei meae. » Et alibi (*Homil. 2 sup. Missus est*) : « Si barathro incipiaris absorberi tristitiae, desperationis abyso, cogita Mariam. In periculis, in angustiis, Mariam invoca. Et sic in temetipso experieris quam merito dictum sit : *Et nomen Virginis Maria.* » Vox enim *Maria* idem sonat ac *Spes*.

Probatur, secundo : beata Virgo, dum adhuc in hac terra

degebat, jam erat peccatorum refugium. Hoc enim refert. S. Petrus Damianus (apud SALMERON, tom. 10, tract. 40) : « Bonus latro resipuit quia beatissima Virgo, inter crucem Filii et crucem latronis posita, pro latrone deprecabatur. » Cujus bonitas etiam patuit in Cana Galilaeae, ubi pro indigenibus exoravit Christum ut aquam in vinum verteret. Ergo, si benefica et misericors jam erat in vita mortali, longe beneficentior erit nunc regnans in coelis. Quod S. BONAVENTURA (*Specul. B. Virg. cap. 8*) colligit dicens : « Magna fuit misericordia Mariae adhuc exsulantis in mundo; sed multo major erga miseros est misericordia ejus jam regnantis in coelo. Majorem per beneficia innumerabilia nunc ostendit hominibus misericordiam, quia magis nunc videt innumerabilem hominum miseriam. » Quapropter beata Virgo recte nominatur peccatorum Advocata, quia ad eorum defensionem simul astat coram Judice, et causam salutis coram Filio agit; prout insinuat S. BERNARDUS (*Serm. 2 de Pent.*) : « Mater stat ante Filium, Filius ante Patrem; Mater ostendit Filio pectus et ubera, Filius ostendit Patri latus et vulnera. » Et ideo Ecclesia catholica exclamat : *Eia ergo, Advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte!* Ergo vere benefica est Deipara Virgo erga peccatores.

Probatur, tertio, ex verbis ipsiusmet beatae Virginis S. BIRGITTAE (*Revel. lib. 2, cap. 23*) dicentis : « Quantumcumque homo peccat, si ex vera emendatione ad me reversus fuerit, statim parata sum recipere revertentem; nec attendo quantum peccaverit, sed cum quali voluntate venit; nam non dedignor ungere et sanare plagas ejus: vocor Mater misericordiae. » Unde S. GREGORIUS VII (*Epist. ad Mathild.*) ait : « Pone finem in voluntate peccandi, et invenies Mariam, indubitanter promitto, promptiorem carnali matre in tui dilectione. »

ARTICULUS III

*Utrum beata Virgo sit benefica suis clientibus
in judicio divino?*

Respondetur : Deipara Virgo nos vere defendit in judicio divino. Ita communis sensus Ecclesiae et Patrum.

Probatur : nam Ecclesia eam idcirco salutat his verbis : *Eia ergo, Advocata nostra.* Talis enim praecipue est coram divino judicio. Talem etiam sancti Patres recognoscunt. Inter quos S. EPHREM (*Deprec. ad B. Virg.*) ait : « Adsis mihi semper, Virgo misericors, clemens et benigna, in praesenti quidem vita fervens protectrix et fida auxiliatrix; in terribili autem die judicii ab aeterna damnatione me liberans. » Et S. GERMANUS CP (*Serm. de Zona*) : « Quaeso te ut in adventu Filii, cum assistemus omnes judicandi, tu, magnam habens potestatem, valida manu tua ab aeterno igne nos eripias. » Eodem modo loquitur S. BONAVENTURA (*Exposit. super Salve*) : « O Maria, Advocata nostra in judicio animae nostre! » Ergo Deipara Virgo, in sensu Ecclesiae et Patrum, vere nos defendit in divino judicio.

Objicitur : non potest explicari quomodo beata Virgo possit advocatam agere coram divino Judice, cum judicium illud sit ferendum immutabiliter juxta vitam peractam. Ergo Deipara Virgo nequit dici Patrona et singulariter benevolia suis clientibus coram divino judicio.

Ad quod respondetur : patrocinium beatae Virginis pro divino judicio hoc modo, inter alios, salvari potest : quod nos defendat in porta judicii, seu in articulo mortis. Unde RICHARDUS A S. VICTORE (*Serm. de Deip.*) ait : « Mariam Matrem misericordiae quaeramus, et speremus in porta judicii misericordiam. » Nam etiam in humanis advocatus, qui clientem suum ita instruit ut in proxime sequenti judicio condemnari

nequeat, censetur in tali judicio patrocinatus fuisse : ita et beata Virgo, quia in hora mortis nobis procurare potest efficacia auxilia gratiae ad seriam poenitentiam, ut ante tribunal Christi proxime sequens securi simus. Ideo recte judicabitur nobis patrocinari per hoc coram divino iudicio.

ARTICULUS IV

Utrum beata Virgo sit benefica clientibus in Purgatorio detentis?

Respondetur : Deipara Virgo est summe benefica erga animas in Purgatorio detentas. Ita communis sensus fidelium.

Probatur, primo, auctoritate ipsius Christi Domini, ita ad Matrem suam loquentis (Apud S. BIRGITTAM, *Revel. lib. 1, cap. 16*) : « Tu es Mater mea, Mater misericordiae. Tu consolatio eorum qui sunt in Purgatorio. Omnes poenae quae debentur purgandis pro peccatis suis in qualibet hora, propter preces tuas quodam modo mitigantur (1). » Unde S. VINCENTIUS FERRERIUS (*Serm. 2 de Nativ. B. Virg.*) ait : « Maria bona existentibus in Purgatorio, quia per eam habent suffragium. » Et S. BERNARDINUS SENENSIS (*Serm. 3 de glor. Nom. Mariae*) : « Beata Virgo in regno Purgatorii dominium tenet. » Consonat V. BLOSIUS (*Monil. spirit.*) intrepide affirmans « quaslibet flamas Purgatorii Mariae precibus mitigari, leviores, lenioresque reddi. »

Probatur, secundo, variis rationibus. Quarum prima est quod, instar alterius matris, beata Virgo commiserationem habeat cum filiis dura patientibus. Unde, dum audit clamantes,

(1) *Revelationes S. BIRGITTAE*, uti supra dictum est (*part. 1, quaest. 1, art. 5*) fuerunt approbatae ab Ecclesia. Verba GREGORII XII approbantis ita sonant : « Totum quod in eis continetur, et veritate conspicuum et sanctitate plenum est. »

« *Miseremini mei, saltem vos amici mei* (JOB, XIX, 21), » non potest non illarum miseriis tangi. — Secunda est, quia attenta est ad monitum Christi : « *Quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis* (MATTH. XXV, 40). » Quia ergo id scit, et videt placere Christo, vel solius etiam Christi intuitu faceret. — Tertia est, quia sicut Job de se ipso affirmat, « *Ab infantia crevit in me miseratio, et in utero concepta est mecum*, » ita beata Virgo, a primo conceptionis momento, incepit misereri et orare pro afflictis, et hucusque non destitit; et ideo misericordia haec in ipsa usque ad finem vitae mortalis summum incrementum sumpsit, et in hoc persistit quamdiu Purgatorium durabit. — Quarta est, quia liberatio animarum cedit in gloriam Dei, cuius ipsa est studiosissima. Liberatae enim Deum magis cognoscunt et intensius amant. Et sic minime dubitandum est quin Virgo Deipara sit addictissima animabus in Purgatorio. — Quinta est, innumera exempla quae, tum in historiis ecclesiasticis, tum in vitis sanctorum, narrantur.

Probatur, tertio, ex testimonio Ecclesiae, quae in BREVIARIO (*Ad 16 Jul. lect. 6*) quod ministris suis legendum praescribit, haec habet : « Non in hoc tantum saeculo Ordinem (Montis Carmeli) sibi tam acceptum multis praerogativis beatissima Virgo insignivit : verum et in alio, cum ubique et potentia et misericordia plurimum valeat, filios in Scapularis societatem relatios materno plane affectu, dum igne Purgatorii expiantur, solari, ac in coelestem patriam obtentu suo quantocius pie creditur efferre. » Manifestum est ergo quod Deipara Virgo sit erga defunctos, praesertim clientes suos, benefica.

Objicitur : beata Virgo neque est amplius in statu meriti, neque in statu satisfactionis : ergo non videtur posse ostendi modus quo juvare possit animas in Purgatorio. Status enim animarum Purgatorii justitiae est, non gratiae : in quo proinde

poena justitiae divinae debita solvenda est, non gratis condonanda.

Ad quod respondeatur : modos juvandi animas in Purgatorio neutquam deesse Virgini Deiparae. Nam, 1º potest intercessionibus in coelo obtinere a Deo ut degentibus in hac vita offerat efficacia auxilia, excitantia illos ad opera satisfactoria pro animabus praestanda; 2º potest exorare applicationem suffragiorum quae inutilia sunt iis pro quibus destinantur : uti si missae legantur pro talibus, quibus prodesse sperantur, reapse vero sunt damnati. 3º potest applicare aequivalentem satisfactionem, et solutionem ex suis satisfactionibus in vita sua superfluis. Quia enim beata Virgo nunquam peccavit, et inde nihil habuit poenae propriae solvendae, immensum thesaurum satisfactorium reliquit, de quo nunc depromere potest. 4º Potest impetrare a Christo ut hic ex meritis suis aequivalentem satisfactionem offerat. Quamvis enim Christus claves thesauri hujus tradiderit summo Pontifici, non tamen abstulit sibi potestatem deferendi etiam precibus Matris suae, cum merita sint infinita. Adeoque varii et efflantes modi sunt, quibus beata Virgo succurrere potest animabus in Purgatorio.

TEXTUS MARIANI

E SANCTIS PATRIBUS SELECTI

AD FIDUCIAM ERGA DEIPARAM VIRGINEM EXCITANDAM

O beata fiducia, o beatum refugium ! Mater Dei est Mater nostra. Qua igitur certitudine debemus sperare, quorum salus de boni Fratris et piae Matris pendet arbitrio ? (S. ANSELMUS, *Orat. 51*).

Quid ad Mariam accedere trepidet humana fragilitas ? Nihil aasterum in ea, nihil terribile : tota suavis est, omnibus offerens lac et lanam (S. BERNARDUS, *In Sign. Magn.*).

Maria, plena unctione misericordiae, plena oleo pietatis (S. BONAVENTURA, *Specul. B. Virg.*).

Nulla post eam creatura ita per amorem nostrum exardescet, quae Filium suum unicum, quem multo plus se amavit, nobis dedit et pro nobis obtulit (S. BONAVENTURA, *Serm. 1 de B. Virg.*).

In periculis, in angustiis, in rebus dubiis Mariam cogita, Mariam invoca ; non recedat ab ore, non recedat a corde : ipsa protegente, non metuis (S. BERNARDUS, *Serm. 3 de B. Virg.*).

Nobis non est alia quam in te fiducia, o Virgo sincerissima ! (S. EPHREM, *Serm. 3 de Nativ. B. Virg.*).

Nescimus aliud refugium, nisi te, o Maria. Tu es unica spes nostra, in qua confidimus (S. THOMAS A VILLANOVA, *Rev. ext. cap. 50*).

Si non vis obrui procellis, respice stellam, voca Mariam (S. BERNARDUS, *Serm. 3 de Nativ. B. Virg.*).